

Afsender: Lemvig Kommune,
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Kristian Villensgaard
Bækmarksbrovej 95
Bøvling
7650 Bøvlingbjerg

Dato 21-03-2025
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

Sagsnummer: 09.08.26P19-5-25
Ref.: KIJE
Dir. tlf.: 9663 1133

Tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg i henhold til §19 i Miljøbeskyttelsesloven

Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg

1. Ansøgningen

Du har den 05-03-2025, via Lindy Kejlstrup Meier Nielsen, Svends VVS, søgt om tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg på Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg, matrikelnummer 12c, Den nordlige Del, Bøvling.

Anlægget vil bestå af 3 slangekredse på i alt 620 meter inklusive hovedledning, PE 40, SDR 11, DS/EN-godkendt slange (EN 12201). Anlægget vil indeholde 183 liter IPA-sprit (ethanol denaturet med 10% isopropanol) som frostsikringsmiddel og 610 liter brine i alt (maks. 30% frostsikringsmiddel), og det vil være nedgravet 1,2 meter under terræn. Varmepumpen er en Vølund Varmeteknik S1256 med en kapacitet på 18 kW. Anlægget placeres indtil 16 meter fra en ikke-almen vandforsyningsboring på ejendommen, og der søges dispensation fra afstandskravet i § 9, stk. 2.

2. Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering og drift af jordvarmeanlægget som ansøgt, herunder dispensation fra afstandskravet på 50 meter til en ikke-almen vandforsyning (§ 11, stk. 1). Tilladelsen er givet på grundlag af ansøgningen og oplysninger i øvrigt i sagen, herunder dokumentation for, at boringen er en ikke-almen vandforsyning, der kun forsyner ejendommen Lergravvej 1.

Afgørelsen er meddelt efter § 19 i bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (jf. lovbek. nr. 48 af 12. januar 2024) og i henhold til bekendtgørelse om jordvarmeanlæg nr. 240 af 27. februar 2017.

3. Vilkår

Generelt

1. Jordvarmeanlægget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen, dog med de ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.
2. De af tilladelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på adressen.
3. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden 3 år fra afgørelsesdatoen, bortfalder den.

Indretning og drift

4. Anlægget tillades etableret med 183 liter IPA-sprit som frostsikringsmiddel og 610 liter brine i alt. Brinen i anlægget må højst indeholde 35% frostsikringsmiddel.
5. Alle dele af anlægget skal placeres mindst 16 meter fra den ikke-almene vandforsyningsboring på ejendommen.
6. Hvis varmeslanger placeres mindre end 1,5 meter fra bygninger eller mindre end 1 meter fra vand- og kloakrør, skal de være isoleret mod kondens.
7. Varmeslanger må kun føres gennem fundamenter i bøsningrør.

8. Varmeslanger skal nedgraves, så de har mindst 0,6 meter jorrdækning (1,2 meter i dette tilfælde opfylder kravet).
9. Varmeoptagningssystemet skal være tæt og forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget.
10. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
11. Slangekredsløbet skal være udformet som et lukket system med et hviletryk på mindst 150 kPa (absolut tryk).
12. Varmeslanger skal være af typen PE 40, SDR 11, DS/EN-godkendt og mærket med "EN 12201". Varmeslanger produceret og markedsført lovligt i en anden EU-medlemsstat, Tyrkiet eller en EFTA-stat kan anvendes, hvis de opfylder en standard med tilsvarende beskyttelsesniveau som EN 12201.
13. Til samlinger af varmeslanger med brine skal anvendes elektrosvejsefittings, der er kompatible med de anvendte slanger, eller trækfaste fittings til mekaniske samlinger, der opfylder kravene i EN 12201-3. Samlingssteder skal indmåles og fremgå af en plan over placering af slanger.
14. Ejeren af anlægget skal på kommunalbestyrelsens anmodning stille en plan over placering af slanger til rådighed.
15. Anlægget må ikke overdækkes på en måde, som vanskeliggør eller hindrer inspektion og reparation af nedgravede dele af anlægget.
16. Inden ibrugtagning skal ejeren gennemføre en tæthedsprøve i henhold til jordvarmebekendtgørelsens bilag 3. Resultatet skal via Byg og Miljø være kommunalbestyrelsen i hænde senest 14 dage efter prøven.
17. Ved aftapning af frostsikringsvæske skal denne bortskaffes efter Lemvig Kommunes anvisninger.

Egenkontrol

18. Ejeren og brugeren af jordvarmeanlægget skal sikre, at anlægget er i en sådan vedligeholdelsesstand, at der ikke er en åbenbar, nærliggende risiko for forurening af jord og grundvand. Der må ikke være væsentlige synlige tæring af rørsystemet.
19. Hvis ejeren eller brugeren konstaterer eller får mistanke om utæthed, skal der straks træffes foranstaltninger for at stoppe udstrømning (f.eks. tømning af anlægget). Lemvig Kommune skal underrettes straks med en redegørelse for tiltagene.
20. Efter 1. driftsår skal anlægget efterses af en sagkyndig i jordvarmeanlæg, og derefter mindst hver 5. år. Eftersynet skal omfatte forholdene i bilag 4. Resultaterne skal opbevares i mindst 10 år og forevises tilsynsmyndigheden på anmodning.

21. Når anlægget er etableret, skal det færdigmeldes via Byg og Miljø som dokumentation for overholdelse af gældende regler, hvilket er en forudsætning for ændring af "varmeinstallation" i BBR.

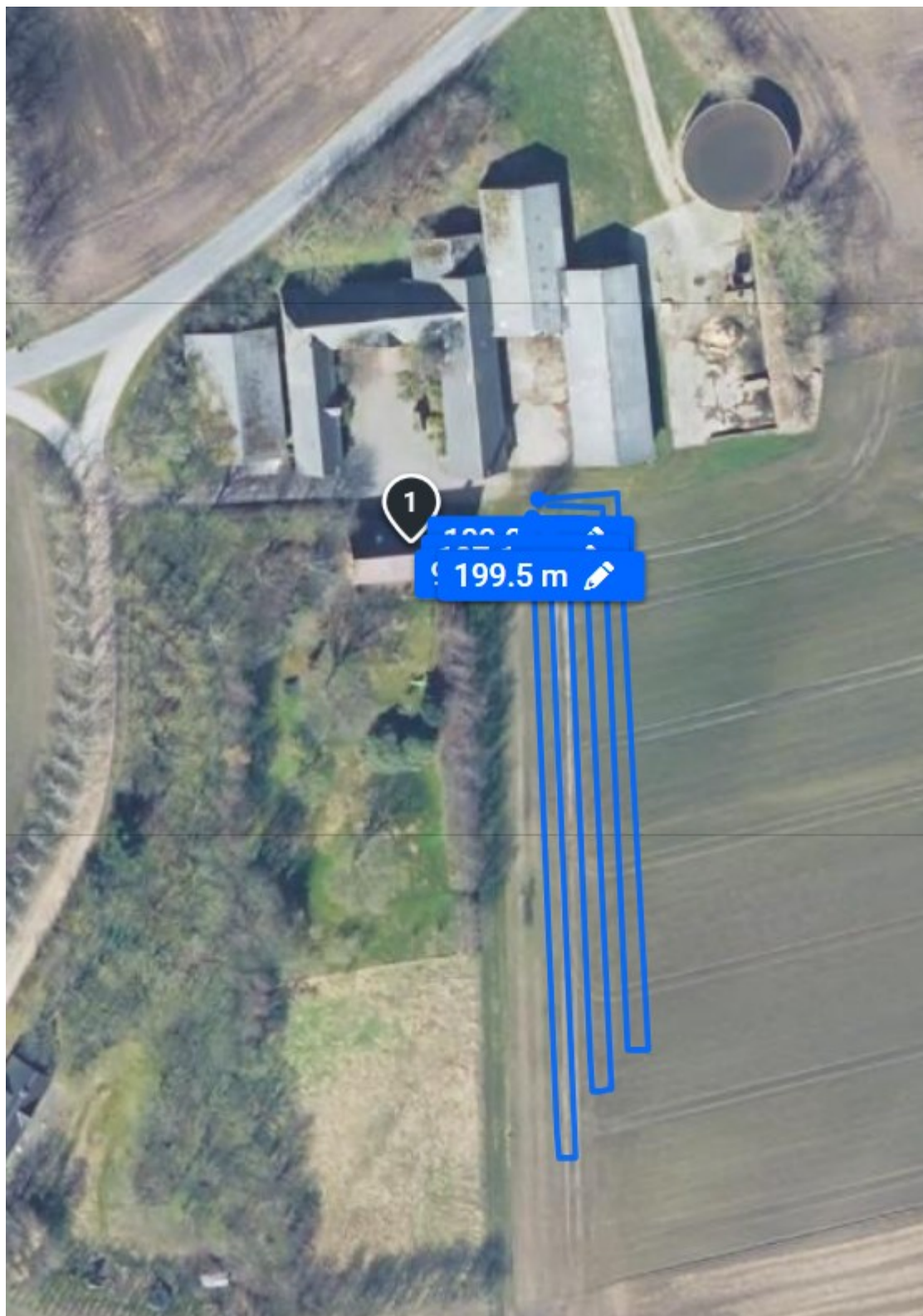
Ophør

22. Ved ophør skal anlægget tømmes for væske, gennemskylles med rent vand, og slangerne aflukkes. Hvis sløjfning skyldes manglende overensstemmelse med krav, skal slangerne frakobles, så genstart ikke er mulig.
23. Senest 14 dage efter sløjfning skal kommunalbestyrelsen underrettes af den, der har udført arbejdet.

4. Placering af anlægget

Anlægget placeres som ansøgt, 16 meter fra en ikke-almen vandforsyningsboring på ejendommen. Dispensation fra afstandskravet på 50 meter (§ 9, stk. 2) er givet i henhold til § 11, stk. 1, da boringen kun forsyner ejendommen Lergravvej 1, og risikoen for forurening vurderes minimal pga. anlæggets sikkerhedsforanstaltninger. Placeringen ses på vedlagte tegning

Miljøteknisk vurdering

Anlægget vil bestå af 3 slangekreds på i alt 620 meter inklusiv hovedledning (Ø40 mm PE 40, SDR 11, og Ø50 mm hovedledning).

Slangen nedgraves 1,2 meter under terræn. Anlægget placeres lige umiddelbart syd for ejendommens bygninger i henhold til ansøgningen.

Anlægget vil blive forsynet med et trykovervågningssystem, som i tilfælde af lækage stopper anlægget og giver alarm ved faldende tryk. Ved en eventuel lækage på anlægget vil der normalt kun udtømmes omkring 1 deciliter brine i jorden. Hvis hele slangen graves over, vil hele indholdet på 620 liter kunne løbe ud i jorden.

Ejendommen ligger i et område med drikkevandsinteresser. Ved et større spild (610 liter brine) er der en teoretisk risiko for, at IPA-sprit når grundvandet, men truslen er begrænset af flere faktorer:

Fortynding og nedbrydning: Koncentrationen bliver lav, og stofferne nedbrydes hurtigt, hvilket reducerer risikoen for langvarig forurening.

Sikkerhedssystemer: Anlæggets design minimerer sandsynligheden for store spild.

Mængde: 183 liter IPA-sprit er relativt lille sammenlignet med grundvandets volumen.

Specifikt for drikkevandsinteresser: I et sårbart område nær en boring (16 m) kan et større spild midlertidigt påvirke vandkvaliteten i boringen, hvis grundvandet er tæt på og flowet er ugunstigt. Dog er IPA-sprit ikke en persistent forurening, og effekten vil være kortvarig (dage til uger), ikke en trussel mod drikkevandssikkerheden på lang sigt. Dybden af drikkevandsboringen DGU nr. 62.281 er ukendt. Vandtypen er reduceret med et nitrat indhold under 1 mg/Log det vurderes derfor at der indvindes under et lerlag. Lerlaget er i området udbredt, har en mægtighed på ca. 10 meter og ligger fra kote 0 til – 10. Udsivende brine vil sive til det ovenliggende iltede magasin, hvor muligheden for nedbrydning af stofferne er gode. Grundvandet i området vurderes at strømme mod sydvest, dvs. fra boring og mod anlægget. Lemvig Kommune har derfor vurderet risikoen acceptabel med dispensation og vilkår (jf. tilladelsen).

Risikoscenarie: Hvis hele anlægget tømmes uden indgriben, og jordforholdene er meget permeable, kan IPA-sprit nå grundvandet i målbare mængder. Men selv her er sundhedsrisikoen lav pga. fortynding og nedbrydning, og det vil ikke "true" grundvandet i betydningen permanent skade eller overskridelse af drikkevandsgrænser.

Dispensation fra afstandskrav

Der dispenseres fra afstandskravet på 50 meter til den ikke-almene vandforsyningsboring på ejendommen Lergravvej 1, da boringen udelukkende forsyner ejendommen, og risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Anlægget indeholder 183 liter IPA-sprit, som fortyndes og nedbrydes hurtigt ved et eventuelt spild. Sikkerhedsforanstaltninger, herunder trykovervågning, alarm og automatisk stop ved lækage, sikrer hurtig indgriben. Den reducerede afstand på 16 meter vurderes derfor ikke at true drikkevandsinteresserne i området.

Begrundelse af vilkår

Der skal være et eksemplar af tilladelsen tilgængelig på adressen for at sikre, at enhver, der er ansvarlig for driften af anlægget, kender vilkårene i denne her tilladelse.

Tilladelsen bortfalder efter 3 år, hvis den ikke er udnyttet. De 3 år er fastsat efter en retsafgørelse, der fastslår, at efter 3 år skal afgørelsen betragtes som ikke udnyttet og der skal søges om ny tilladelse.

Afstandskravet på 50 meter er lempet til 16 meter (§ 11, stk. 1), da boringen er ikke-almen og kun forsyner ejendommen. Tæthedsprøver og sikkerhedssystemer minimerer risikoen for forurening.

Vilkår til trykovervågning, alarm og stop ved lækage (§ 8) begrænser udslip til ca. 1 dl ved mindre lækager og max 610 liter ved total skade.

Tæthedsprøve er påkrævet for at sikre anlæggets integritet (§ 15).

Egenkontrol: Eftersyn efter 1. år og hver 5. år sikrer vedligeholdelse (§ 19).

Vilkår om sløjfningsregler forhindrer utilsigtet genbrug (§ 21). De fleste vilkår i tilladelsen er fastsat i henhold til kravene i bekendtgørelsen om jordvarmeanlæg. Vilkårene er fastsat for at beskytte jord og grundvand mod en eventuel forurening med frostsikringsmiddel.

Natura 2000 og Bilag IV arter

Habitatbekendtgørelsen stiller krav om en forudgående vurdering af, hvorvidt aktiviteter forbundet med nedgravningen af jordvarmeanlægget kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt (EF-habitat-områder, EF-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder). Dette omfatter en vurdering af projektets potentielle indflydelse på udpegningsgrundlaget (naturtyper og arter) for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Området, hvor jordvarmeanlægget skal nedgraves, er beliggende uden for et Natura 2000-område. Det nærmeste Natura 2000 område er habitatområde nr. 58, "Nisum Fjord", ca. 3,3 km sydvest for ejendommen. Dette område er en del af Natura 2000 område nr. 65, og omfatter også fuglebeskyttelsesområde nr. 38 og Ramsarområde nr. 4, med udpegningsgrundlag på 23 naturtyper, en række overvejende vandlevende arter og 23 forskellige yngle- og trækfugle.

Det vurderes på baggrund af anlæggets karakter (terrænnært, 1,2 m dybde) og placering under landbrugsjord i omdrift, at etablering og drift af jordvarmeanlægget ikke vil påvirke udpegningsgrundlagene for Nisum Fjord. Afstanden på 3,3 km og fraværet af direkte hydrologiske forbindelser udelukker væsentlige effekter på naturtyper eller arter i området.

Jordvarmeanlægget nedgraves i landbrugsjord i omdrift syd for ejendommens bygninger. Området vurderes ikke at udgøre et attraktivt habitat for Bilag IV-arter. Enkelte individer af stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse eller markfirben kan passere arealet, men der er ingen tegn på yngle- eller rasteområder for disse eller andre Bilag IV-arter som odder, bæver, birkemus eller ulv. Anlæggets placering i jorden og dets drift generer ikke disse arter, selvom kortvarige forstyrrelser (støj, vibrationer og gravearbejde) kan forekomme i anlægsfasen.

Det vurderes derfor, at aktiviteterne forbundet med etablering og drift af jordvarmeanlægget ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på Bilag IV eller ødelægge plantearter optaget på samme bilag.

Konklusion

Idet anlægget etableres således, at der ikke er risiko for forurening af grundvandet og påvirkninger af naturen i øvrigt, meddeles der tilladelse til det ansøgte.

6. Gyldighed og retsbeskyttelse

Gyldighed

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan Miljøklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko, idet tilladelsen kan påklages og eventuelt blive ophævet eller ændret i en klagesag.

Retsbeskyttelse

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af kommunen, uden erstatning, ved risiko for forurening af vandforsyningsanlæg eller ved risiko for miljøbeskyttelsen i øvrigt, jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven. Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelsesloven kan påklages.

7. Offentliggørelse og klagevejledning

Klage

Lemvig kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er ansøgeren, embedslægeinstitutionen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er fire uger fra afgørelsen er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside. Klagefristen udløber således den 23. april 2025.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med MitID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lemvig Kommune. Lemvig Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (private) eller 1.800 kr. (virksomheder og organisationer). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Søgsmål

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge lovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse, eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Med venlig hilsen

Kim Sandahl
Miljøsagsbehandler

Kopi af godkendelsen vil blive sendt til:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV. Mail: senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig. Mail: dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland. Mail: lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. Mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Mail: fr@friluftsradet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C. Mail: dbf.oestjylland@gmail.com